

Standardy ochrony małoletnich

§ 1

1. Krzywdzenie dzieci to każde działanie lub bezczynność (brak działania) różnych osób czy instytucji, które narusza ich prawa, swobody czy zakłóca ich optymalny rozwój. Żadne dziecko nie może zaznać przemocy fizycznej, psychicznej (emocjonalnej), seksualnej czy zaniedbywania.
2. Przemoc fizyczna to wszelkie celowe, intencjonalne działania wobec dziecka powodujące urazy na jego ciele np.: bicie, szarpanie, popychanie, rzucanie przedmiotami, itp. Wobec dziecka nie wolno stosować kar cielesnych.
3. Wykorzystywanie seksualne to każde zachowanie osoby starszej i silniejszej, które prowadzi do jej seksualnego podniecenia i zaspokojenia kosztem dziecka np.: ekshibicjonizm, uwodzenie, świadome czynienie dziecka świadkiem aktów płciowych, zachęcanie do rozbierania się i do oglądania pornografii, dotykanie miejsc intymnych lub zachęcanie do dotykania sprawcy, różne formy stosunku seksualnego, itp.
4. Przemoc emocjonalna to intencjonalne, nie zawierające aktów przemocy fizycznej zachowania dorosłych wobec dzieci, które powodują znaczące obniżenie możliwości prawidłowego rozwoju dziecka np.: wyzwiska, groźby, szantaż, straszenie, emocjonalne odrzucenie, nadmierne wymagania nieadekwatne do wieku i możliwości dziecka, niszczenie ważnych dla niego rzeczy lub zwierząt, nieposzanowanie granic prywatności, itp.
5. Zaniedbywanie to niezaspokajanie podstawowych potrzeb dziecka zarówno fizycznych, takich jak właściwe odżywianie, ubieranie, ochrona zdrowia, edukacja, jak i psychicznych jak poczucie bezpieczeństwa, doświadczania miłości i troski.

Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a personelem placówki lub organizatora, a w szczególności zachowania niedozwolone wobec małoletnich.

§ 2

1. Przed nawiązaniem z daną osobą stosunku pracy lub przed dopuszczeniem osoby do innej działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem małoletnich lub z opieką nad nimi dyrektor uzyskuje informacje, czy dane tej osoby są zamieszczone w Rejestrze z dostępem ograniczonym lub w Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze. Pobiera także od kandydata/kandydatki informację z Krajowego Rejestru Karnego o niekaralności w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 172 oraz z 2022 r. poz. 2600) lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego.
2. Przez inną działalność związaną z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem małoletnich należy rozumieć w szczególności wykonywanie czynności związanych z organizacją wypoczynku małoletnich, wykonywanie umów cywilnoprawnych związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem małoletnich lub z opieką nad nimi.
 - 1) W przypadku gości zaproszonych za zgodą dyrektora na zajęcia lub uroczystości w szkole, podczas których opiekę nad dziećmi sprawuje nauczyciel prowadzący zajęcia i decydujący o ich przebiegu, uzyskiwanie informacji o niekaralności w/w osoby nie jest wymagane. Zaświadczenie o niekaralności nie jest potrzebne, gdyż dzieci w tym czasie znajdują się cały czas pod opieką osoby

zwykle za nich odpowiedzialnej w szkole i w zasięgu jej wzroku, czyli osoby, która zwykle zapewnia im bezpieczeństwo.

3. Pracownicy szkoły działają dla dobra dziecka, a ich relacje oparte są na zrozumieniu i szacunku.
4. Pracownicy szkoły respektują prawa dziecka i ucznia określone w Konwencji o prawach dziecka przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r., Konstytucji RP, umowach międzynarodowych, ustawie Prawo oświatowe, jak również innych aktach, w szczególności:
 - 1) prawo do wyrażania własnych poglądów i przekonań,
 - 2) prawo do swobody myśli, sumienia i wyznania,
 - 3) prawo do prywatności,
 - 4) prawo do ochrony przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem oraz innym złym traktowaniem,
 - 5) prawo do nauki,
 - 6) prawo do wypoczynku.
5. Pracownicy szkoły nie dopuszczają się wobec ucznia czynów naruszających jego godność, prawa i dobro w szczególności:
 - 1) nie stosują żadnej formy przemocy fizycznej, kar cielesnych
 - 2) nie naruszają nietykalności cielesnej dziecka, rozumianej w szczególności jako zadanie ciosu (uderzenie) ręką czy inną częścią ciała czy jakimś przedmiotem, nie rzucają w ucznia żadnym przedmiotem, nie szarpią, nie szczypią, nie ciągną za uszy czy włosy, nie poklepują,
 - 3) nie utrwalają dla celów prywatnych wizerunku ucznia,
 - 4) nie udostępniają bez zgody rodziców wizerunku ucznia,
 - 5) nie udostępniają danych osobowych ucznia, w tym danych wrażliwych zachowując informacje uzyskane w związku z pracą zawodową, w tym informacje uzyskane na posiedzeniu rady pedagogicznej,
 - 6) nie stosują przemocy psychicznej, nie wyśmiewają, nie znieważają (obraźliwe, obelżywe słowa), nie pomawiają, nie krzyczą na uczniów, nie zastraszają,
 - 7) nie powodują poczucia zagrożenia, strachu, poniżenia, dręczenia, w tym poprzez środki komunikacji na odległość
 - 8) nie używają wulgaryzmów,
 - 9) nie rozpowszechniają treści pornograficznych,
 - 10) nie wykorzystują seksualnie małoletniego,
 - 11) nie rozpijają małoletniego,
 - 12) nie dostarczają uczniowi alkoholu, papierosów, narkotyków czy środków o podobnym działaniu.
6. Kontakty pracownika z małoletnim opierają się na profesjonalizmie i mają charakter służbowy.
7. Pracownik nie nawiązuje z małoletnim relacji prywatnych, romantycznych, w tym poprzez media społecznościowe.
8. Pracownik szkoły w kontaktach z małoletnim stosuje kanały komunikacji określone w aktach wewnątrzszkolnych.
9. Nauczyciel udziela pomocy, w tym pomocy psychologiczno-pedagogicznej małoletniemu zgodnie z zakresem swoim obowiązków, mając na uwadze, że osobą, która koordynuje pomoc jest wychowawca. Nauczyciel nie narusza kompetencji nauczycieli specjalistów.
10. Zasady określone w ust. 3 do ust. 8 mają odpowiednio zastosowanie do wolontariuszy jak również innych osób, które w szkole mają kontakt z małoletnim (np. studenci odbywający praktyki pedagogiczne).
11. W szkole obowiązują odrębne akty regulujące zasady ochrony danych osobowych, w tym wizerunku uczniów, w tym udzielania zgód na ich udostępnienie przez rodziców uczniów.

Zasady i procedurę podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego.

§ 3

1. Nauczyciele jak i pracownicy niepedagogiczni zwracają uwagę na sygnały, które mogą świadczyć o tym, że dziecko jest krzywdzone, którymi mogą być w szczególności:
 - 1) wypowiedzi dziecka,
 - 2) wygląd dziecka (nieodpowiednie ubranie, brak higieny, niedożywienie, sińce pod oczami, zasypianie dziecka na lekcji.)
 - 3) problemy medyczne (dziecko często mdleje, skarży się na bóle brzucha, bóle głowy lub wiemy, że choruje na jedną z chorób psychosomatycznych, doznaje różnych urazów, zwłaszcza w krótkich odstępach czasu)
 - 4) zaburzenia zachowania i zaburzenia emocjonalne (tiki, lęki, fobie , zaburzenia snu, depresja, jąkanie, moczenie nocne, wagary, ucieczki z domu, wycofanie z kontaktów społecznych, zahamowanie, zaburzenia odżywiania, zachowania autodestrukcyjne np. samookaleczenia, wchodzenie w kolidzję z prawem), nieadekwatnie niska samoocena,
 - 5) zachowania dziecka nieadekwatne do sytuacji (dziecko reaguje agresją na życzliwe podejście nauczyciela)
 - 6) informacje przekazane przez rodzica, który jest również ofiarą przemocy domowej,
 - 7) zauważone (pracownik jest świadkiem) czyny, które mogą świadczyć o przemocy wobec dziecka ze strony osób dorosłych, jak naruszenie nietykalności cielesnej czy zniewaga.
2. W przypadku, gdy doszło do obrażeń ciała (np. złamanie) należy udzielić pierwszej pomocy i wezwać pogotowie lub skonsultować się z pielęgniarką szkolną jeżeli stan zdrowia dziecka nie wymaga wezwania pogotowia. Jednocześnie wezwać do szkoły rodziców lub prawnych opiekunów pokrzywdzonego.
3. Nauczyciele, jak i pracownicy niepedagogiczni o swoich podejrzeniach krzywdzenia dziecka informują wychowawcę klasy, który przekazuje tę informację pedagogowi szkolnemu.
4. Nauczyciele, jak i pracownicy niepedagogiczni sporządzają notatkę o okolicznościach (zdarzeniach) świadczą o podejrzeniu krzywdzenia dziecka, którą przekazują wychowawcy klasy.
5. Pedagog jeżeli zachodzi taka potrzeba podejmuje działania mające na celu sprawdzenie sygnałów poprzez pozyskanie dodatkowych informacji, w szczególności:
 - 1) rozmawia z innymi nauczycielami uczącymi dziecko,
 - 2) nawiązuje współpracę z innymi instytucjami: (kuratorzy sądowi, MOPS, policja),
 - 3) współpracuje z wychowawcą, który obserwuje na bieżąco dziecko,
 - 4) przeprowadza rozmowę z uczniem,
 - 5) przeprowadza rozmowę z rodzicem,
 - 6) w przypadku, gdy do szkoły uczęszcza rodzeństwo dziecka, nawiązuje kontakt z wychowawcą tych dzieci w celu rozeznania czy nie zostały zauważone sygnały mogące świadczyć o krzywdzie dziecka,
6. Jeżeli w wyniku weryfikacji zachodzi prawdopodobieństwo, że dziecko jest krzywdzone pedagog informuje o tym dyrektora szkoły.
7. Jeżeli zachodzi prawdopodobieństwo popełnienia przestępstwa ściganego z oskarżenia publicznego, w szczególności wskazanych w § 4 ust. 2 zawiadamia się o podejrzeniu popełnienia przestępstwa organy ścigania, a małoletni zostaje objęty pomocą ze strony szkoły.
8. W przypadku, gdy czyn nie stanowi przestępstwa ściganego z oskarżenia publicznego dziecko zostaje objęte wsparciem ze strony szkoły, a w przypadku przemocy domowej zostaje uruchomiana procedura „Niebieskiej Karty”.
9. Pedagog podejmuje współpracę z rodzicami w celu zaprzestania krzywdzenia dziecka.

Procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, zawiadamianie sądu opiekuńczego oraz w przypadku instytucji, które posiadają takie uprawnienia, osoby odpowiedzialne za wszczynanie procedury "Niebieskiej Karty".

§ 4

1. W przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego ściganego z oskarżenia publicznego osobą odpowiedzialną za złożenie zawiadomienia o podejrzeniu przestępstwa jest dyrektor szkoły.
2. Przestępstwami, o których zawiadamia się organy ścigania są w szczególności:
 - 1) art. 197 Kodeksu karnego (zgwałcenie i wymuszenie czynności seksualnej),
 - 2) art. 198 Kodeksu karnego (seksualne wykorzystanie niepoczytalności lub bezradności),
 - 3) art. 199 Kodeksu karnego (seksualne wykorzystanie stosunku zależności lub krytycznego położenia),
 - 4) art. 200 Kodeksu karnego (seksualne wykorzystanie małoletniego),
 - 5) art. 200a Kodeksu karnego (elektroniczna korupcja seksualna małoletniego),
 - 6) art. 200b Kodeksu karnego (propagowanie pedofilii),
 - 7) art. 202 Kodeksu karnego (publiczne prezentowanie treści pornograficznych).
 - 8) art. 207 Kodeksu karnego (znęcanie się)
 - 9) art. 209 Kodeksu karnego (rozpijanie małoletniego)
 - 10) art. 210 Kodeksu karnego (porzucenie małoletniego)
3. Dyrektor szkoły oraz osoby przez niego wskazane zobowiązany są przedsięwziąć niezbędne czynności do czasu przybycia organu powołanego do ścigania przestępstw lub do czasu wydania przez ten organ stosownego zarządzenia, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów przestępstwa. (np. zabezpieczenie nagrań z monitoringu)
4. Dyrektor szkoły występuje do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację rodziną, w szczególności gdy dziecko jest zaniedbywane, rodzice działają na niekorzyść małoletniego.
5. Pedagog/psycholog lub inny specjalista szkolny jest odpowiedzialny za sporządzenie „Karty A” Procedury „Niebieskiej karty” oraz jej dostarczenie w ciągu trzech dni do Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Rudzie Śl. w przypadku podejrzenia przemocy domowej rozumianej jako jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:
 - 1) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
 - 2) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
 - 3) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
 - 4) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
 - 5) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.
6. Szczegółową procedurę „Niebieskie Karty”, określa odrębne zarządzenie.

Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia.

§ 5

1. W przypadkach bardziej skomplikowanych (dotyczących wykorzystywania seksualnego oraz znęcania się fizycznego i psychicznego o dużym nasileniu), Dyrektor szkoły powołuje Zespół Interwencyjny (ZAŁĄCZNIK nr 2), w skład którego wchodzi: pedagog szkolny i specjalny, psycholog, wychowawca dziecka, dyrektor lub wicedyrektor szkoły, inni członkowie personelu mający wiedzę o krzywdzeniu dziecka lub o dziecku (dalej okreśłani jako: zespół interwencyjny).
2. Koordynatorem pomocy dziecku krzywdzonemu jest pedagog, który jest odpowiedzialny za przyjmowanie pisemnych (notatka służbowa- ZAŁĄCZNIK nr 1) zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu.
3. Dziecko może zgłosić, że jest krzywdzone każdemu nauczycielowi, w tym wychowawcy, który podejmie działania określone w § 3 ust. 2-4
4. Osobami udzielającymi wsparcia małoletniemu są pedagog, psycholog oraz wychowawca, a przypadku dziecka posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego lub ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi dodatkowo pedagog specjalny.
5. Nadzór nad prowadzeniem przypadku dziecka krzywdzonego sprawuje dyrektor szkoły udzielając wsparcia i pomocy osobom bezpośrednio zaangażowanym w pomoc.

Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia

§ 6

1. Plan wsparcia małoletniego (**ZAŁĄCZNIK nr 3**) po ujawnieniu krzywdzenia opracowywany jest przez Zespół Interwencyjny.
2. Zespół, o którym mowa w ust. 1 opracowując plan wsparcia zapoznaje się ze zgromadzoną dokumentacją.
3. Przy opracowaniu planu zespół, o którym mowa w ust. 1 może korzystać z pomocy ośrodka pomocy społecznej, policji oraz poradni psychologiczno- pedagogicznej.
4. Na posiedzenie zespołu, o którym mowa zaprasza się rodzica małoletniego.
5. W planie wsparcia określa się formy pomocy i osoby odpowiedzialne za ich realizację.
6. Kopię planu wsparcia przekazuje się rodzicom małoletniego.

Sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego.

§ 7

1. Pedagog prowadzi dla każdego zgłoszonego lub ujawnionego incydentu lub zdarzenia zagrażającego dobru małoletnich odrębne akta sprawy, w których gromadzi dokumentację sprawy, w tym zgłoszenie, notatki nauczycieli, notatki z rozmów z uczniami, rodzicami, pisma kierowane do ośrodka pomocy społecznej, policji, kopię formularza niebieskiej karty A, zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa przekazane przez dyrektora szkoły.
2. Dokumentacja, o której mowa w ust. 1 jest przechowywana przez pedagoga, w miejscu nie dostępnym dla osób nieuprawnionych.
3. Z dokumentacją, o której mowa w ust. 1 mogą zapoznawać się:
 - 1) osoby udzielające wsparcia w szczególności, psycholog, wychowawca,
 - 2) zespół, o którym mowa w § 6 ust. 1, i § 9 ust. 4
 - 3) dyrektor szkoły,
 - 4) osoba upoważniona przez dyrektora szkoły,
 - 5) uprawnione organy, w szczególności sąd, policja, prokuratura.

Zasady określające zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu placówki do stosowania standardów ochrony małoletnich, zasady przygotowania personelu do ich stosowania oraz sposoby dokumentowania tej czynności

§ 8

1. Osobą odpowiedzialną za przygotowanie pracowników szkoły do stosowania standardów ochrony małoletnich jest dyrektor. Dyrektor może upoważnić wyznaczoną przez siebie osobę do przygotowania pracowników szkoły do stosowania standardów ochrony małoletnich.
2. Osoba upoważniona przez dyrektora, o której mowa w ust. 1, musi legitymować się wykształceniem wyższym z zakresu prawa lub administracji lub pedagogiki oraz co najmniej 5 letnim doświadczeniem zawodowym lub wykształceniem wyższym oraz co najmniej 5-letnim doświadczeniem w pracy z osobami małoletnimi, uzyskanym w jednostkach oświaty, leczniczych lub pomocy społecznej. Dodatkowo musi posiadać niezbędną wiedzę pozwalającą na przeprowadzenie szkoleń pracowników szkoły, obejmującą następujące zagadnienia:
 - 1) rozpoznawania sygnałów krzywdzenia małoletnich,
 - 2) procedury interwencji w przypadku podejrzeń krzywdzenia małoletnich,
 - 3) stosowania procedur „Niebieskiej Karty”.
3. Szkolenia w zakresie standardów ochrony małoletnich są organizowane raz w roku, w terminie określonym przez dyrektora.
4. Osoba, o której mowa w ust. 1 zapoznaje pracowników ze standardami ochrony małoletnich oraz odbiera od każdego zatrudnionego pracownika oświadczenie o zapoznaniu się ze standardami ochrony małoletnich, obowiązującymi w szkole.
5. Pracownicy nowozatrudnieni w szkole są zapoznawani ze standardami w pierwszym tygodniu pracy i w tym czasie jest od nich odbierane oświadczenie, o którym mowa w ust. 4.
6. W przypadku, gdy szkolenie przeprowadzane jest przez podmiot świadczący usługi w tym zakresie udokumentowanie zapoznania pracowników ze standardami następuje poprzez zaświadczenie.

Zasady przeglądu i aktualizacji standardów oraz oceny standardów

§ 9

1. Wnioski dotyczące zmiany standardów ochrony małoletnich mogą zostać zgłoszone w szczególności przez:
 - 1) organy szkoły,
 - 2) rodzica, ucznia, nauczyciela,
 - 3) organ prowadzący,
 - 4) organ nadzoru pedagogicznego,
 - 5) ośrodek pomocy społecznej,
 - 6) kuratora sądowego,
 - 7) poradnię psychologiczno -pedagogiczną.
2. Standardy ochrony małoletnich są weryfikowane co najmniej raz w roku, przez pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych szkoły- Ankieta (**ZAŁĄCZNIK nr 4**), z uwzględnieniem analizy przypadków, które wystąpiły w szkole i na bieżąco w miarę potrzeb aktualizowane.
3. Dyrektor szkoły powołuje zespół do którego zadań należy:
 - 1) weryfikacja i przygotowanie zmian standardów ochrony małoletnich, o której mowa w ust. 2

- 2) ocena standardów ochrony małoletnich, o której mowa w ust. 6.
4. Zespół, o którym mowa w ust. 3 działa w składzie:
 - 1) wicedyrektor szkoły,
 - 2) pedagog,
 - 3) psycholog,
 - 4) pedagog specjalny.
5. Zespół na początku roku szkolnego przedstawia na posiedzeniu rady pedagogicznej swoje wnioski wynikające z weryfikacji standardów ochrony małoletnich i propozycje zmian.
6. Zespół, o którym mowa w ust. 4 raz na dwa lata przeprowadza ankiety wśród uczniów, rodziców i nauczycieli celem oceny funkcjonowania standardów.
7. Zespół, o którym mowa w ust. 4 przy dokonywaniu oceny funkcjonowania standardów bierze pod uwagę wyniki ankiet, analizę ujawnionych przypadków krzywdzenia małoletnich oraz zmiany przepisów prawa.
8. Z oceny standardów zespół, o którym mowa w ust. 4 sporządza raport zawierający przeprowadzoną analizę, wyniki ankiet i rekomendacje dostosowania procedur do potrzeb szkoły oraz przepisów prawa, który przedstawia organom szkoły.

Zasady i sposób udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym standardów ochrony małoletnich do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania

§ 10

1. Dokumentacja składająca się na standardy ochrony małoletnich jest dostępna na stronie internetowej szkoły a także wywieszona w gablocie przed sekretariatem w budynku szkoły.
2. Rodzice, opiekunowie prawni małoletnich są informowani o adresie strony internetowej szkoły przez wychowawcę na zebraniu z rodzicami.
3. Wychowawca zapoznaje rodziców i uczniów ze standardami ochrony małoletnich.
4. Dla uczniów udostępniana jest dodatkowo wersja skrócona standardów ochrony małoletnich zawierające istotne dla nich informacje.

Wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi, a w szczególności zachowania niedozwolone

§ 11

1. Szkoła poprzez działania profilaktyczne i wychowawcze uczy dzieci budowania bezpiecznych relacji opartych na zasadach wzajemnego szacunku, poszanowania praw innych osób, tolerancji i akceptacji innych bez względu na ich wygląd, pochodzenie, czy niepełnosprawność, mówienia o swoich potrzebach i emocjach.
2. Zadaniem nauczycieli jest budowanie u dzieci poczucia własnej wartości i pewności siebie, asertywności, stawiania granic, umiejętności odmawiania, w szczególności wówczas gdy proponowanie zachowania przez innych są niewłaściwe (np. proponowanie narkotyków)
3. Nauczyciele angażują dzieci we wspólne aktywności aby uczyć ich budowania więzi z kolegami.
4. Zachowania niedozwolone dzieci zgłaszają nauczycielowi.
5. Osobą, do której dziecko może zwrócić się o pomoc jest nauczyciel, w szczególności wychowawca i pedagog.
6. Nauczyciele wskazują dzieciom, że sposobem rozwiązywania konfliktów nie jest przemoc.
7. Dzieci we wzajemnych relacjach są koleżeńscy, szanują prawa innych.
8. Zachowania niedozwolone w relacjach pomiędzy dziećmi to:

- a) przemoc fizyczna np.: uderzenie kolegi, szarpanie, bójki
- b) znieważanie, wyśmiewanie, poniżanie,
- c) zastraszanie, dręczenie, w tym poprzez środki komunikacji na odległość
- d) kradzież,
- e) wyłudzenie pieniędzy czy innych rzeczy wartościowych,
- f) wulgaryzmy
- g) nagrywanie lub robienie zdjęć kolegi bez jego zgody i udostępnianie jego wizerunku w Internecie,
- h) proponowanie narkotyków i innych używek.

Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet

§ 12

1. Sieć szkoły jest zabezpieczona hasłem.
2. Dostęp do sieci posiadają pracownicy, którzy mogą korzystać z sieci zarówno na sprzęcie stanowiącym własność szkół jak i prywatnym nauczyciela.
3. Z sieci szkoły mogą korzystać uczniowie korzystający ze sprzętu będącego na wyposażeniu szkoły, w szczególności w pracowni informatycznej.
4. Sieć jest filtrowana aby uniemożliwić dostęp do witryn nieodpowiednich.
5. Na komputerach będących na wyposażeniu szkoły zainstalowane jest oprogramowanie antywirusowe oraz blokujące treści niewłaściwe stanowiące zagrożenie dla uczniów.
6. Instalowanie oprogramowania, aplikacji na sprzęcie stanowiącym własność szkoły jest możliwe jedynie przez administratora.
7. Sprzęt stanowiący własność szkoły nie jest używany w celach prywatnych.
8. Uczniowie nie logują się na sprzęcie będącym na wyposażeniu szkoły do portali, czy skrzynek mailowych.
9. Nadzór nad korzystaniem ze sprzętu komputerowego sprawuje nauczyciel informatyki.
10. Uczniowie zapoznawani są z regulaminem pracowni komputerowej.
11. Zasady korzystania ze sprzętu służbowego przez pracowników szkoły określa odrębne zarządzenie.

Procedury ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie

§ 13

1. Ochrona dzieci przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie następuje na zasadach określonych w § 12.
2. Działania profilaktyczne szkoły w zakresie ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie określa program „Bezpieczny w sieci” skierowany do uczniów i ich rodziców.
3. Program realizowany jest przez nauczycieli wychowawców na lekcjach wychowawczych, nauczyciela informatyki, jak również w ramach pedagogizacji rodziców.
4. Program obejmuje zagadnienia związane z cyberprzemocą takie jak:
 - 1) Flaming – jest to wymiana pełnych agresji wiadomości za pośrednictwem komunikatora.
 - 2) Cyberprześladowanie – polega na nękanii ofiary w sposób ciągły i regularny poprzez wysyłanie jej upiornych wiadomości SMS, e-maili lub za pomocą innych komunikatorów. Tego typu zachowania

mogą mieć miejsce również w różnego typu przestrzeniach wirtualnych, np. grach on-line. Do cyberprześladowania można zaliczyć również wysyłanie gróźb czy też rozsyłanie wiadomości otrzymanych od ofiary, aby ją poniżyć.

- 3) Maskarada – zjawisko to polega na tworzeniu nieprawdziwych kont na portalach internetowych w celu krzywdzenia ofiary.
 - 4) Trolling – ta forma przemocy polega na zamieszczaniu dużej liczby nieprzyjemnych komentarzy na temat ofiary. Trolling może przejawiać się również w zmienianiu zdjęć i informacji umieszczanych na profilach ofiary czy też umieszczanie w jej imieniu obraźliwych statusów.
 - 5) Flood – jest to wielokrotne wysyłanie tej samej bądź wielu różnych wiadomości do ofiary celem zapychania jej skrzynki odbiorczej.
 - 6) Sexting – wysyłanie oraz wymienianie się zdjęciami, filmami i innymi treściami o charakterze seksualnym w celu poniżenia ofiary.
 - 7) Patostream – jest to internetowa transmisja prowadzona na żywo, w serwisach internetowych typu YouTube, której celem jest prezentowanie zachowań dewiacyjnych, np. libacji alkoholowych, przyjmowania narkotyków, przemocy, wulgarnych i agresywnych zachowań.
 - 8) Sextortion – polega na wyłudzeniu od innej osoby materiałów o treści seksualnej z jej udziałem, a następnie groźeniu, że treści te zostaną udostępnione, jeśli ofiara nie wpłaci określonej sumy pieniędzy bądź nie przyśle kolejnych materiałów.
 - 9) Sharenting – upowszechnianie wśród rodziców zdjęć swoich dzieci na portalach społecznościowych, w szczególności tych o charakterze intymnym.
 - 10) Szkodliwe i niebezpieczne challenge – internetowe challenge, czyli wyzwania.
5. Program określa zasady bezpiecznego korzystania z Internetu takie jak:
- 1) niezostawiania urządzenia mobilnego bez opieki i nie pożyczaniu go osobie trzeciej.
 - 2) używaniu kodu blokady na urządzeniu mobilnym
 - 3) na bieżąco wykonaniu aktualizacji systemu oraz zainstalowanych aplikacji
 - 4) niełączeniu się z nieznanymi sieciami bezprzewodowymi.
 - 5) nieotwieraniu nieznanych linków lub załączników
 - 6) pobieraniu aplikacji tylko ze znanych i zaufanych źródeł.
 - 7) niepodawaniu w sieci swoich danych osobowych.
6. Dziecko będące ofiarą cyberprzemocy może zgłosić ten fakt każdemu nauczycielowi.

ZAŁĄCZNIK NR 1

Ruda Śl. dnia

**NOTATKA SŁUŻBOWA
dotycząca standardów ochrony małoletnich**

z dnia

DOTYCZY:
imię i nazwisko ucznia, klasa

w sprawie
forma krzywdzenie

SKŁAD ZESPOŁU:

- 1) pedagog szkolny,
- 2) psycholog szkolny,
- 3) pedagog specjalny,
- 4) wychowawca dziecka,
- 5) dyrektor lub wicedyrektor szkoły,
- 6) inni członkowie personelu mający wiedzę o krzywdzeniu dziecka lub o dziecku

Podpis dyrektora

ZAŁĄCZNIK NR 3

Ruda Śl. dnia

**PROTOKÓŁ ZESPOŁU INTERWENCYJNEGO
Z PLANEM WSPARCIA MAŁOLETNIEGO
z dnia**

DOTYCZY:
imię i nazwisko ucznia, klasa

PRZECIEG SPOTKANIA:

- 1) Sporządzenie listy obecnych na Zespole Interwencyjnym.
- 2) Przyczyna interwencji (forma krzywdzenia)- opis.
- 3) Osoba zawiadamiająca o podejrzeniu krzywdzenia.
- 4) Podjęte działania od dnia zgłoszenia sprawy specjalistom do dnia zespołu.
- 5) PLAN WSPARCIA MAŁOLETNIEGO z formami wsparcia i osobami odpowiedzialnymi za ich realizację.
- 6) Uwagi końcowe.
- 7) Podpisy obecnych.

ZAŁĄCZNIK NR 4

**Monitoring standardów
– ankieta dla pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych**

Lp.	Pytanie/ informacja	tak	nie
1.	Czy znasz standardy ochrony dzieci przed krzywdzeniem obowiązujące w placówce, w której pracujesz?		

2.	Czy znasz treść dokumentu Polityka ochrony dzieci przed krzywdzeniem		
3.	Czy potrafisz rozpoznawać symptomy krzywdzenia dzieci?		
4.	Czy wiesz, jak reagować na symptomy krzywdzenia dzieci?		
5.	Czy zdarzyło Ci się zaobserwować naruszenie zasad zawartych w Polityce ochrony dzieci przed krzywdzeniem przez innego pracownika?		
6.	Jeśli tak – jakie zasady zostały naruszone? (odpowiedź opisowa)		
7.	Czy podjąłeś/aś jakieś działania: jeśli tak – jakie, jeśli nie – dlaczego? (odpowiedź opisowa)		
8.	Czy masz jakieś uwagi/poprawki/sugestie dotyczące Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem? (odpowiedź opisowa)		